

101143 El gènere i l'etnicitat

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	El gènere i l'etnicitat
Codi	101143
Crèdits ECTS	6 cr
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs Segons semestre
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia
Llengües	Català, castellà i anglès

Coordinador/a de l'assignatura

Nom professor/a	Enrico Mora
Departament	Sociologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B1-187
Telèfon (*)	93 586 80 21
e-mail	enrico.mora@uab.cat
Horari de tutories	Consultar la web de la Facultat

2. Equip docent

Nom professor/a	Sònia Parella
Departament	Sociologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B3-193
Telèfon (*)	93 581 24 18
e-mail	sonia.parella@uab.cat
Horari de tutories	Consultar la web de la Facultat

3.- Prerequisits

Haver cursat l'assignatura *Les classes socials i l'estratificació*

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura pretén introduir l'alumnat en l'anàlisi de la desigualtat social segons les relacions de gènere i ètniques, tot facilitant les principals eines conceptuals per tal d'identificar-les i explicar-les. Els objectius formatius són:

- Formar l'alumnat del grau de Sociologia en l'anàlisi de l'estructura social segons les relacions de gènere i les relacions ètniques.
- Contextualitzar històricament les desigualtats per raó de gènere i d'etnicitat
- Comprendre les diferents aproximacions analítiques als conceptes de sexe i de gènere.
- Comprendre les diferents aproximacions analítiques als conceptes de raça i d'etnicitat.
- Comprendre els diferents models d'anàlisi de la desigualtat per raó de sexe i de gènere i saber aplicar-los a la realitat social d'Espanya i Catalunya.
- Comprendre els diferents models d'anàlisi de la desigualtat per raó de raça, etnicitat i lloc d'origen i saber aplicar-los a la realitat social d'Espanya i Catalunya.
- Comprendre les principals interrelacions entre les desigualtats de gènere i d'etnicitat i les desigualtats per raó de classe

5.- Competències¹ i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	C1: Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus fenòmens.
Resultats d'aprenentatge	1.13: Definir els conceptes necessaris per tal d'entendre l'estructura social 1.14: Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre l'estructura social 1.15: Definir les implicacions dels principals debats sociològics sobre l'estructura social
Competència	C4: Demostrar que es comprenen els anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, gèneres i majories - minories ètniques més comunes a les ciències socials.
Resultats d'aprenentatge	4.1: Definir els conceptes més comuns utilitzats per a l'explicació de les desigualtats, 4.2: Identificar la seva validesa a l'hora d'explicar la realitat social d'Espanya i Catalunya
Competència	C5: Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
Resultats d'aprenentatge	5.8: Identificar les desigualtats subjacents a unes polítiques o a uns conflictes determinats 5.9: Comparar distintes lectures ideològiques de les desigualtats a Espanya i Catalunya
Competència	C9: Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten a la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible..
Resultats d'aprenentatge	9.13: Relacionar les definicions i les explicacions de la desigualtat amb els debats teòrics i metodològics generals, 9.14: Relacionar aquests debats generals amb els seus supòsits epistemològics i deontològics.
Competència	G1: Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies como en una tercera llengua.
Competència	G2: Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
Competència	G3: Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.

¹ Font: ANECA, 2009. *Grado de sociología*. Universitat Autònoma de Barcelona. Pàg. 70 i 71.

Competència	T1: Comprendre els anàlisis dels fenòmens socials presentats en llengua anglesa, així como observar els seus punts forts i febles.
Competència	T3: Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb un tutor/a o assessor/a, així com establint y acomplint els terminis adequats per un projecte de treball.
Competència	T4: Cercar fonts documentals a partir de conceptes.
Competència	T5: Avaluar la qualitat del propi treball.

6.- Continguts de l'assignatura

INTRODUCCIÓ

1. L'anàlisi de la desigualtat social des d'una perspectiva pluridimensional
2. La producció social del cos

BLOC I: Les relacions de gènere

1. Sexe, gènere i relacions de gènere. Un aclariment conceptual i terminològic
2. Moviment feminista i teoria de la desigualtat de gènere
3. El sistema sexe/gènere. Del biologisme a la performativitat
4. Relacions socials i producció de la vida. Patriarcat i capitalisme
5. La desigualtat de sexe i de gènere a Espanya i Catalunya i els seus principals indicadors

BLOC II: Les relacions ètniques

1. Raça, etnicitat i relacions ètniques. Un aclariment conceptual i terminològic
2. Processos de formació històrica del prejudici i el racisme. Les causes de la desigualtat social dels grups ètnics en l'accés als recursos. Principals aproximacions teòriques
3. Dinàmiques i principals indicadors de les desigualtats socials i l'exclusió social a Espanya i Catalunya a partir de les categories racials, ètniques i del lloc d'origen

CONCLUSIONS

1. Gènere, classe social i etnicitat com a categories interconnectades: la teoria feminista de la interseccionalitat

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Classes magistrals
Comentaris de textos en aula
Lectura de textos
Treball en equip d'anàlisi empírica de les desigualtats socials segons les relacions de gènere i ètniques

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes i seminaris	35%	<i>C1: Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus fenòmens.</i> <i>C4: Demostrar que es comprenen els anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, gèneres i majories - minories ètniques més comunes a les ciències socials.</i> <i>C5: Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.</i> <i>C9: Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten a la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.</i> <i>G1: Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies como en una tercera llengua.</i> <i>G3: Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.</i> <i>T1: Comprendre els anàlisis dels fenòmens socials presentats en llengua anglesa, així como observar els seus punts forts i febles.</i> <i>T5: Avaluar la qualitat del propi treball.</i>
---------------------	-----	---

Supervisades

Tutoria	10%	<i>C5: Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.</i> <i>G2: Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.</i> <i>T3: Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb un tutor/a o assessor/a, així com establint y acomplint els terminis adequats per un projecte de treball.</i> <i>T4: Cercar fonts documentals a partir de conceptes.</i>
---------	-----	--

Autònomes

Lectura de textos, estudi, treball en equip i redacció de l'informe	50%	<i>C1: Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus fenòmens.</i> <i>C4: Demostrar que es comprenen els anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, gèneres i majories - minories ètniques més comunes a les ciències socials.</i> <i>C5: Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.</i> <i>G1: Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies como en una tercera llengua.</i> <i>G2: Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.</i> <i>G3: Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.</i> <i>T1: Comprendre els anàlisis dels fenòmens socials presentats en llengua anglesa, així como observar els seus punts forts i febles.</i> <i>T3: Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb un tutor/a o assessor/a, així com establint y acomplint els terminis adequats per un projecte de treball.</i>
---	-----	--

T4: Cercar fonts documentals a partir de conceptes.
T5: Avaluar la qualitat del propi treball.

8.- Avaluació

L'alumnat haurà de lliurar les següents evidències:

- 1) **Treball en equip.** Elaboració d'una anàlisi empírica de les desigualtats socials segons les relacions de gènere i ètniques. A principis de curs es lliuraran les orientacions per a realitzar el treball
 - Activitat en equip (equips de tres persones com a màxim)
 - El pes del treball és del 50% (fa mitjana a partir del 4)
- 2) **Prova escrita individual.** Realització d'un examen a final de curs
 - Activitat individual
 - El pes de l'examen és del 50% (fa mitjana a partir del 4)
- 3) Delimitació de les **activitats de compensació**: Un/a alumne podrà recuperar durant el període de compensació la prova escrita individual. Per fer-ho caldrà: haver presentat el treball en equip el dia 17 de juny de 2011 o abans.
- 4) Definició de **No presentat**: No presentar-se a l'examen final

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Proves escrites: examen final de curs i prova escrita de compensació (si cal)	2 hores per prova	C1: Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus fenòmens. C4: Demostrar que es comprenen els anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, gèneres i majories - minories ètniques més comunes a les ciències socials. G1: Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies como en una tercera llengua. T1: Comprendre els anàlisis dels fenòmens socials presentats en llengua anglesa, així como observar els seus punts forts i febles.
---	-------------------	--

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA

En començar el curs es lliurarà la programació detallada dels seminaris i la llista de lectures que s'hi corresponen.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

BIBLIOGRAFIA SOBRE DESIGUALTAT I LES RELACIONS DE GÈNERE

- BUTLER, J. 2001. *El género en disputa*. México D. F.: Paidós. Género y Sociedad.
- BUTLER, J. 2002. *Cuerpos que importan*. Barcelona: Paidós.
- BUTLER, J. 1997. «Against Proper Objects». A: Weed, E., Schor, N. (eds) *Feminism Meets Queer Theory*. Bloomington: Indiana University Press.
- CARRIGAN, T., CORNELL, B., LEE, J. 1985. «Toward a New Theory of Masculinity». *Theory and Society*, 14 (5). P. 551-604.
- CHARLES, N. 2002. *Gender in Modern Britain*. Oxford: Oxford University Press.
- CHODOROW, N. 1984. *El ejercicio de la maternidad. Psicoanálisis y sociología de la maternidad y la paternidad en la crianza de los hijos*. Barcelona: Gedisa.
- COLLIER, R. 1998. *Masculinities, Crime and Criminology: Men, Heterosexuality and the Criminal(ised) Other*. London: Sage.
- CONNELL, R. W. 1995. *Masculinities*. Cambridge: Polity Press.
- CONNELL, R., W. 1997. "La organización social de la masculinidad". En Teresa Valdés y José Olavarría (eds.) *Masculinidad/es. Poder y crisis*. ISIS-FLACSO: Ediciones de las Mujeres, pp. 31-48.
- CORNWALL, A., LINDISFARNE, N. (EDS.) 1994. *Dislocating Masculinity: Comparative Ethnographies*. London: Routledge.
- DE BEAUVOIR 1977. *El segundo sexo. Los hechos y los mitos*. Vol.I Madrid: Cátedra. Feminismos, 51.
- DELPHY, C. 1985. «El enemigo principal». *Cuadernos inacabados*, 2-3.
- EASTHOPE, A. 1990. *What A Man's Gotta Do - The Masculine Myth in Popular Culture*. Massachusetts: Unwin Hyman Inc.
- EISENSTEIN, Z. (comp.) 1980. *Patriarcado capitalista y el feminismo socialista*. México: Siglo XXI.
- ENGELS, F. 1992. *El origen de la familia, de la propiedad privada y del Estado*. Barcelona: Planeta Agostini. Obras maestras del pensamiento contemporáneo Vol 7.
- FARRELL, W. 1974. *The Liberated Man, Beyond Masculinity: Freeing Men and their Relationships with Women*. New York: Random House.
- HALL, C. 1992. *White, Male and Middle-class: Explorations in Feminism and History*. Cambridge, England: Polity Press.
- HALPERIN, D. 1996. «The Queer Politics of Michel Foucault». A: MORTON (ED.) *The Material Queer: A Lesbian Cultural Studies Reader*. Boulder CO: Westview Press. P. 317-23.
- HARAWAY, D. 1988. «Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the

- Privilege of Partial Perspective». *Feminist Studies*, 14 (3). P. 575-99.
- HARDING, J. 1996. «Sex and Control: The hormonal Body». *Body and Society*, 2 (1).
- HARRISON, J. 1975. «Economía política del trabajo doméstico». A: HARRISON, J., SECCOMBE, W., GARDINER, J. *El ama de casa bajo el capitalismo*. Barcelona: Anagrama.
- HARTMANN, H. 1980a. «Capitalismo, patriarcado y segregación de los empleos por sexo». A: EISENSTEIN, Z. (comp.) *Capitalismo patriarcal y feminismo socialista*. Madrid: Siglo XXI. P. 186-221.
- HARTMANN, H. 1980b. «Un matrimonio mal avenido: hacia una unión más progresiva entre marxismo y feminismo». *Zona Abierta*, 24. P. 85-113.
- HAYWOOD, C., MAC AN GHAILL, M. 2003. *Men and Masculinities*. Buckingham: Open University.
- HOOBS, B., 1998. «Fighe bollenti in vendita: rappresentazioni della sessualità femminile nera e mercato culturale». A: *Elogio del margine. Razza, sesso e mercato culturale*. Milano: Feltrinelli. P. 74-95.
- IZQUIERDO, M.J. 2001. *Sin vuelta de hoja. Sexismo: poder, placer y trabajo*. Barcelona: Bellaterra. La Biblioteca del Ciudadano.
- IZQUIERDO, M.J. (dir.). 1998a. *Aguantando el tipo. La lucha contra la discriminación salarial*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- IZQUIERDO, M.J. 1998b. *El malestar en la desigualdad*. Madrid: Cátedra. Feminismos, 48.
- JEFFREYS, S. 1998. «Heterosexuality and the Desire for Gender». A: RICHARDSON (ED.) *Theorising Heterosexuality: Telling it Straight*. Buckingham: Open University Press. P. 75-90.
- JEFFREYS, S. 1996. *La herejía lesbiana. Una perspectiva feminista de la revolución sexual lesbian*. Madrid: Cátedra.
- MILLET, K. 1975. *Política sexual*. México: aguilar.
- MITCHELL, J. 1977. *La condición de la mujer*. Barcelona: Anagrama.
- MITCHELL, J. 1976. *Psicoanálisis y feminismo*. Barcelona: Anagrama.
- MOHANRAM, R. 1999. *Black Body. Women, Colonialism, and space*. Minneapolis: University of Minnesota.
- MOUFFE, C. 1994. «A For a Politics of Nomadic Identity». A: G. ROBERTSON ET ALTRI (EDS.) *Travelers' Tales. Narratives of Home and Displacement*. London: Routledge.
- MOUFFE, C. 1991. «Liberal Socialism and Pluralism: which Citizenship». A: J. SQUIRES (ED.) *Principled Positions*. London: Laurence and Wishart.
- OAKLY, A. 1972. *Sex, Gender and Society*. London: Temple Smith.
- PARSONS, T. 1954. «Age and Sex in the Social Structure of the United States». A: *Essays in Sociological Theory*. Glencoe: The Free Press.
- PATEMAN, C. 1995. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos.
- STOLLER, R. 1978, *Recherches sur l'identité sexuelle*. París: Gallimard.
- RUBIN, G. 1978. «The Traffic in Women: Notes on the 'Political Economy' of Sex». A: R. REITER (comp.) *Towards an Anthropology of Women*. New York: Monthly Review Press. P. 157-210.
- SEDGWICK, E. K. 1990. *Epistology of the Closet*. Berkeley: University of California.
- SHERWIN, S. ET ALTRI. 1998. *The Politics of Women's Health*. Philadelphia: Temple University Press.
- SULLIVAN, N. 2003. *A Critical Introduction to Queer Theory*. Edinburgh: Edinburgh University.
- WALBY, S. 1994. *Theorizing Patriarchy*. Oxford: Blackwell.
- WALBY, S. 1986. *Patriarchy at Work, Patriarchal and Capitalist Relations in Employment*. Cambridge: Polity Press.

VALCARCEL, A. 2000. «La memoria colectiva y los retos del feminismo». A: A. VALCÁRCEL, D. RENAÚ Y R. ROMER *Los desafíos del feminismo ante el siglo XXI*. Sevilla: Instituto Andaluz de la Mujer.

FOX, R., TIGER, L. 1973. *L'animal impérial*. París: Robert Laffont.

WILSON, E. 1977. *Women and the Welfare State*. London: Tavistock.

BIBLIOGRAFIA SOBRE DESIGUALTAT I LES RELACIONS ETNIQUES

AIGNER, DJ.; CAIN, G.C. 1977. "Statistical Theories of Discrimination in Labor Markets", *Industrial and Labor Relations Review*, 30 (2), pp. 175-187.

ALLPORT, G. W. 1954. *The Nature of Prejudice*. Boston: Bacon Press.

ANTHIAS, F: "Género, etnicidad, clase y migración: inteseccionalidad y pertenencia transnacional". A: P. Rodríguez (ed.), *Feminismos periféricos*. Granada, Ed. Alhulia, 2006.

BACA ZINN, M; THORNTON DILL, B. (eds.). 1994 *Women of Color in U.S. Society*. Philadelphia, Temple University Press.

BALIBAR, E.; WALLERSTEIN, I. 1989. *Race, class, nation. Les identités ambiguës*, Paris: La Découverte

BARKER, M. 1981. *The new racism: conservatives and the ideology of the tribe*, London: Junction.

BARTH, F. 1976. *Los grupos étnicos y sus fronteras*, México: Fondo de Cultura Económica.

BLANCO, Mª C. 2000. *Las migraciones contemporáneas*, Madrid: Alianza Editorial.

BLUMER, H. 1958. "Race Prejudice as a Sense of Group Position." *Pacific Sociological Review*. 1:3-7.

BONACICH, E. 1972. "A theory of ethnic antagonism: the split labour market". *American Sociological Review*, 37:547-559.

CACHÓN, L. 2009 *La 'España inmigrante': marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración*, Barcelona, Anthropos.

CARMICHAEL, S.; HAMILTON, Ch. 2001[1967]. "Black Power: The Politics of Liberation in America". A: E. Cashmore i J. Jennings (ed.). *Racism. Essential Readings*. London: Sage Publications.

COLLINS, P.H. 2000 "Gender, Black Feminism, and Black Political Economy". *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 568, pp. 41-53.

CRENSHAW, K. W. 1989. *Demarginalizing the intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics*. Chicago, University of Chicago Legal Forum.

DAVIS, A. Y. 2004[1981] *Mujeres, raza y clase*. Madrid, Akal.

ESSED, P.; GOLDBERG, D.T. (eds.). 2002. *Race Critical Theories*, Oxford: Blackwell Publishers.

GROSFUGUEL, R. 2003. *Colonial subjects: Puerto Ricans in a global perspective*. Berkeley : University of California Press.

HEALEY, J.F. 2003. *Race, Ethnicity, Gender and Class*. London: Sage Publications.

HOOKS, B. 1981. *Ain't I a woman: Black Women and Feminism*. Boston, South End Press.

HUNTINGTON, S.P. 2004. "The Hispanic Challenge". *Foreign Policy*, març-abril, p. 30-45.

HUTCHINSON, J.; SMITH, A.D. (eds.) 1996. *Ethnicity*. Oxford: Oxford University Press.

JENKINS, R. 1997. *Rethinking Ethnicity*, London: Sage.

JULIANO, D. 2004. *Excluidas y marginales. Una aproximación antropológica*. València, Càtedra.

LUGONES, M. 2005 "Multiculturalismo radical y feminismos de mujeres de color" *Revista Internacional de Filosofía Política*, n°25, pp. 61-75.

- MARTÍN DÍAZ, E. 2008 "El impacto del género en las migraciones de la globalización: mujeres, trabajos y relaciones interculturales". *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, vol. XII, núm. 270 (133), 2008 [<http://www.ub.es/geocrit/-xcol/72.htm>]
- MARTÍN MUÑOZ, G. 2003 "Mujeres musulmanas en España, entre el estereotipo y la realidad". Comunicació presentada a VII Congreso de Inmigración Africana. Las mujeres inmigradas en España, Almería, 24-26 abril.
- MASSEY, D.S.; DENTON, N.A. 1993. "Trends in the residential segregation of Blacks, Hispanics and Asians: 1970-1980", *American Sociological Review*, 52:802-825.
- MILES, R. 1993. *Racism after 'Race Relations'*. London: Routledge.
- MOLLER OKIN, S. 1999. *Is Multiculturalism Bad for Women?*. Princeton (NJ): Princeton University Press.
- OLMO, N. del 2003. "Construcción de identidades colectivas entre inmigrantes". *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 104:29-56.
- PARELLA, S. 2003. *Mujer, inmigrante y trabajadora: la triple discriminación*. Barcelona: Anthropos.
- PHELPS, E.S. 1972. "The Statistical Theory of Racism and Sexism", *American Economic Review*, 62, 4, pp. 659-661.
- PINCUS, F. L.; EHRLICH, H.J. (eds.) 1999. *Race and Ethnic Conflict*. Boulder: Westview Press.
- PIORE, M.J. 1979. *Birds of Passage*. Cambridge: Cambridge University Press.
- REX, J. 1970. *Race Relations in Sociological Theory*. London: Weidenfeld and Nicolson.
- REX, J. 1986. *Race and ethnicity*, Milton Keynes: Open University Press.
- RODRÍGUEZ, P. (ed.). 2006 *Feminismos periféricos*. Granada, Ed. Alhulia.
- SANTAMARÍA, E. 2002. *La incógnita del extraño. Una aproximación a la significación sociológica de la 'inmigración no comunitaria'*. Barcelona: Anthropos.
- SASSEN, S. 1998. *The mobility of labor and capital*, New York: Cambridge University Press.
- SIPI, R.; ARAYA, M. 2005 *Les Dones migrades : apunts, històries, reflexions, aportacions*. Barcelona, Institut Català de les Dones (Col·lecció: Quaderns de l'Institut, nº 5. [http://www20.gencat.cat/docs/icdones/Serveis/Documents/Arxius/pub_quaderns5.pdf]
- SMITH, A.D. 1976. *Las teorías del nacionalismo*. Barcelona: Península
- SOLÉ, C. 1995. *Discriminación racial en el mercado de trabajo*. Madrid: CES.
- STOLCKE, V. 1992. "¿Es el sexo para el género como la raza para la etnicidad?". *Mientras tanto*, 48: 87-111.
- SUAREZ, L.; HERNANDEZ, R.A. (eds.). 2008. *Descolonizando el feminismo. Teorías y prácticas desde los márgenes*. Madrid: Cátedra
- TAGUIEFF, P.A. 1988. *La force du préjugé*, París: La Découverte.
- TAJFEL, H. 1981. *Human Groups and Social Categories. Studies in Social Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- TERRÉN, E. 2002. *Razas en conflicto*. Barcelona: Anthropos.
- VAN DIJK, T.A.. 1987. *Communicating Racism: Ethnic Prejudice in Thought and Talk*. London: Sage.
- VERLOO, M. 2007. "Una atenta mirada a les desigualtats múltiples, a les seves interseccions i com es tracten a Europa" A: E. Bodelón i P. Jiménez (coords.), *Construint els drets de les dones: dels conceptes a les polítiques locals*. Barcelona, Diputació de Barcelona.
- WALDINGER, R.; LICHTER, M. 2002. *How The Other Half Works: Immigration and the Social Organization of Labor*, LA: University of California Press.

- WIEVIORKA, M. 1992. *L'espace du racisme*, Paris: Éditions du Seuil.
- WILSON, W.J. 1978. *The Declining Significance of Race*, Chicago: University of Chicago Press.
- ZANFRINI, L. 2004. *La convivencia interétnica*, Madrid: Alianza Editorial.
- ZIMMERMAN, M. K. et al. 2005. *Global Dimensions of Gender and Carework*. Palo Alto (CA), Stanford University Press.

10.- Programació de l'assignatura

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
14 de febrer de 2011	Inici curs. Temari: Introducció	Aula	Classes Dossiers de lectures	<i>C1: Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus fenòmens.</i>
28 de febrer de 2011	Inici Bloc I. Les relacions de gènere	Aula	Classes Dossiers de lectures	<i>C4: Demostrar que es comprenen els anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, gèneres i majories - minories ètniques més comunes a les ciències socials.</i>
Setmana del 28 de febrer al 4 de març de 2011	Tutories d'equip en horari de tutories	Despatx	Retorn de la revisió del material Fase 1	<i>C5: Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.</i>
Setmana del 21 al 25 de març de 2011	Tutories d'equip en horari de tutories	Despatx	Retorn de la revisió del material Fase 2	<i>G1: Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies como en una tercera llengua.</i> <i>G2: Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.</i>
Setmana del 11 al 15 d'abril de 2011	Tutories d'equip en horari de tutories	Despatx	Retorn de la revisió del material Fase 3	<i>G3: Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.</i> <i>T1: Comprendre els anàlisis dels fenòmens socials presentats en llengua anglesa, així como observar els seus punts forts i febles.</i>
28 d'abril de 2011	Inici Bloc II. Les relacions ètniques	Aula	Classes Dossiers de lectures	<i>T3: Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb un tutor/a o assessor/a, així com establint y acomplint els terminis adequats per un projecte de treball.</i> <i>T4: Cercar fonts documentals a partir de conceptes.</i>

Setmana del 23 al 27 de maig de 2011	Tutories d'equip en horari de tutories	Despatx	Retorn de la revisió del material Fase 4	T5: Avaluar la qualitat del propi treball.
3 de juny de 2011	Prova escrita: examen individual	Aula	-	
7 de juliol de 2011	Recuperació prova escrita: examen individual	Aula	-	

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
24 de febrer de 2011	Lliurament Fase 1: Proposta del Treball d'anàlisi	Aula/Suport logístic	Consultar guia de realització del Treball d'anàlisi	C1: Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus fenòmens. C4: Demostrar que es comprenen els anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, gèneres i majories - minories ètniques més comunes a les ciències socials. C5: Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics a la posada en
17 de març de 2011	Lliurament Fase 2: Context del Treball d'anàlisi	Aula/Suport logístic	Consultar guia de realització del Treball d'anàlisi	

7 d'abril de 2011	Lliurament Fase 3: Eix d'anàlisi: Gènere	Aula/Suport logístic	Consultar guia de realització del Treball d'anàlisi	<i>pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.</i> <i>G1: Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies como en una tercera llengua.</i> <i>G2: Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.</i> <i>G3: Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.</i> <i>T1: Comprendre els anàlisis dels fenòmens socials presentats en llengua anglesa, així como observar els seus punts forts i febles.</i> <i>T3: Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb un tutor/a o assessor/a, així com establint y acomplint els terminis adequats per un projecte de treball.</i> <i>T4: Cercar fonts documentals a partir de conceptes.</i> <i>T5: Avaluar la qualitat del propi treball.</i>
20 de maig de 2011	Lliurament Fase 4: Eix d'anàlisi: Etnicitat	Aula/Suport logístic	Consultar guia de realització del Treball d'anàlisi	
17 de juny de 2011	Lliurament de la versió final del treball	Aula/Suport logístic	Consultar guia de realització del Treball d'anàlisi	